

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor întreprinderii "Barza Albă" Societate pe Acțiuni.

Anexă:

- Proiectul de lege - 3 file;
- Nota informativă - 4 file.

Deputați în Parlament

Boris Marcoci

Popșoi Mihail
Lăzărescu Eugen
Tumbea Alexandru

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	145
"19" 04	2022
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor întreprinderii “Barza Albă” Societate pe Acțiuni

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prin prezenta lege, în temeiul Constituției Republicii Moldova, patrimoniul întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni, purtătoare a informației vizând apariția și statornicirea tradițiilor în domeniul culturii producerii divinului, se declară obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova.

Atribuirea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național are drept scop păstrarea acestei unități pentru generațiile prezente și viitoare.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul prezentei legi

Prezenta lege reglementează raporturile ce apar în procesul ocrotirii de către stat, păstrării, valorificării și utilizării bunurilor întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni (în continuare – „Barza Albă” S.A.), valoare națională de unicat în producerea divinului, comunicarea acestor valori materiale și spirituale viitoarelor generații, precum și particularitățile dreptului de proprietate asupra acestei întreprinderi ca obiect al patrimoniului cultural-național.

Articolul 2. Reglementarea juridică

(1) Reglementarea juridică a raporturilor din domeniul ocrotirii, păstrării și folosirii patrimoniului cultural-național al „Barza Albă” S.A. are drept temei prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului civil, actelor normative cu privire la cultura și protecția patrimoniului cultural-național, ale altor acte normative, precum și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte prevederi decât cele ale prezentei legi, se aplică prevederile tratatelor internaționale.

Articolul 3. Statutul de obiect al patrimoniului cultural-național

(1) Se atribuie statut de obiect al patrimoniului cultural-național pentru următoarele bunuri care fac parte din „Barza Albă” S.A.

a) construcția corpului de păstrare, a corpului de maturare a divinului, a sălilor de degustare, cu excepția utilajului pentru producerea divinului, vaselor tehnologice, divinurilor aflate la maturare sau depozitare, a mijloacelor circulante;

b) terenul adiacent „Barza Albă” S.A., utilizat în scopuri de producție și scopuri turistice;

c) colecția de divinuri din zonele vitivinicole ale Republicii Moldova și ale altor țări, având valoare istorică-culturală și reflectând tradițiile naționale și internaționale de vinificație, cu excepția colecției comerciale;

d) marca „Belii Aist” – „Barza Albă” – „Белый Аист”.

Articolul 4. Hotarele „Barza Albă” S.A.

Hotarele și zona de protecție ale „Barza Albă” S.A. ca obiect al patrimoniului cultural-național sunt stabilite de Guvern, la propunerea autorităților administrației publice centrale, în conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

Capitolul II

PROTECȚIA BUNURILOR

„BARZA ALBĂ” S.A. CU STATUT

DE OBIECT AL PATRIMONIULUI CULTURAL-NAȚIONAL

Articolul 5. Principiile de bază ale protecției „Barza Albă” S.A.

Protecția bunurilor „Barza Albă” S.A. ce constituie obiecte ale patrimoniului cultural-național se bazează pe un regim special de activitate, potrivit următoarelor principii:

a) prioritatea genurilor de activitate ce exclud deteriorarea sau distrugerea „Barza Albă” S.A., precum și prevenirea activităților ce ar putea prejudicia bunurile ce constituie obiecte ale patrimoniului cultural-național;

b) soluționarea problemelor de amenajare a teritoriului, urbanistice și social-economice, acceptând drept criteriu prioritar păstrarea obiectelor patrimoniului cultural-național și asigurarea dezvoltării lor durabile.

Articolul 6. Dezvoltarea „Barza Albă” S.A.

Dezvoltarea „Barza Albă” S.A. se bazează pe programe complexe, elaborate și aprobate în condițiile legii, de dezvoltare a ramurii vitivinicole, de ocrotire de către stat, de păstrare, de folosire și popularizare a obiectelor patrimoniului cultural-național.

Articolul 7. Organizarea turismului

Organizarea turismului pe teritoriul „Barza Albă” S.A. se efectuează în conformitate cu actele normative în vigoare.

Capitolul III

PARTICULARITĂȚILE EXERCITĂRII DREPTULUI DE PROPRIETATE

ASUPRA ÎNTREPRINDERII „BARZA ALBĂ” S.A.

Articolul 8. Exercițarea dreptului de proprietate asupra „Barza Albă” S.A.

(1) „Barza Albă” S.A. este proprietatea exclusivă a statului. Particularitățile exercitării dreptului de proprietate asupra lui sunt stabilite de prezenta lege, de legislația civilă, urbanistică și funciară a Republicii Moldova.

(2) „Barza Albă” S.A. părțile ei componente nu sunt pasibile privatizării sau înstrăinării în alt mod, cu excepția subdiviziunilor cărora nu li s-a atribuit

statutul de obiect al patrimoniului cultural-național și nu sunt implicate în procesul de bază de producție.

Articolul 9. Finanțarea „Barza Albă” S.A

(1) „Barza Albă” S.A își desfășoară activitatea economică pe baza autonomiei financiare și altor surse de finanțare neinterzise de lege.

(2) Mijloacele financiare se folosesc în conformitate cu statutul „Barza Albă” S.A și cu legislația în vigoare.

Articolul 10. Particularitățile folosirii denumirii „Barza Albă”

(1) „Barza Albă” S.A. este titularul dreptului preferențial de folosire a denumirii „Barza Albă” în denumirea firmei, în mărci și în denumirea altor obiect ale proprietății intelectuale supuse înregistrării în Republica Moldova.

(2) Se interzice folosirea în scopuri comerciale, în orice domeniu de activitate, a denumirilor identice sau similare ce conțin denumirea „Barza Albă”, dacă o asemenea folosire ar conduce la confuzii sau ar indica o legătură cu „Barza Albă” S.A. și ar prejudicia interesele acesteia or ar duce în eroare opinia publică.

Articolul 11. Marca „Barza Albă” - „Belîi Aist” - „Белый Аист”

Titularul mărcii „Barza Albă” - „Belîi Aist” - „Белый Аист” este „Barza Albă” S.A. cu toate drepturile și obligațiunile ce decurg conform legislației.

Capitolul IV RĂSPUNDERI

Articolul 12. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Încălcarea prezentei legi atrage răspundere administrativă, civilă și penală, în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul V DISPOZIȚII FINALE

Articolul 13.

(1) Guvernul, în termen de 3 luni:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va dispune Agenției Proprietății Publice asigurarea delimitării bunurilor cărora li se atribuie statut de obiect al patrimoniului cultural-național;
- va dispune stabilirea de către Departamentul Cadastral al Agenției Servicii Publice a hotarelor „Barza Albă” S.A., cu perfectarea și eliberarea pentru „Barza Albă” S.A. a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren

- va dispune Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală asigurarea procedurilor de transmitere a mărcii.

(2) Persoanele juridice, persoanele fizice, agenții economici care la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, dețin dreptul de folosire a mărcilor –proprietate de stat „Belîi Aist” – “Barza Albă” – „Белый Аист” în baza contractelor de licență neexclusiva, sunt în drept să producă și să comercializeze produsele sub marca respectivă până la expirarea contractului.

Notă informativă

la proiectul de Lege cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural - național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege este elaborat de către deputatul în Parlamentul Republicii Moldova Boris Marcoci, în condițiile art.47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.747/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Principalele criterii ce au stat la baza elaborării sunt:

Actualmente în Republica Moldova are loc reconsiderarea atitudinii societății față de patrimoniu cultural, față de diversitatea expresiilor culturale.

Societatea pe Acțiuni „Barza Albă” își înscrie începuturile istorice din anul 1944 și este prima companie din Republica Moldova, producătoare de divinuri.

Timp de 78 de ani produsele companiei desăvârșesc toate trăirile și dragostea pentru lucrurile bine făcute, cu dăruire și devotament.

Cele mai recunoscute divinuri sunt – „Belîi Aist”, „Bălți”, „Speranța”, „Bucuria”, „Codru”, „Praznicinîi”, „Dragoș Voievod”, „Prezident” ș.a., care au acumulat în palmares mai bine de 150 medalii, din care 80 de aur, 10 „Grand Prix” pentru merite deosebite în domeniul calității. În 2003 întreprinderea a fost decernată cu „Marele Premiu” pentru reușite însemnate în domeniul vinicol și succese în promovarea divinurilor moldovenești pe piețele internaționale de desfacere, iar în anii 2004 și 2005 compania a câștigat de două ori „Premiul de Stat în domeniul calității și competitivității”.

Pentru a pregăti un divin demn de orice cunoscător, nu este suficient să produci distilate pentru divin de înaltă calitate și să-l învechim competent în butoaie de stejar. Divinul, în primul rând este o compoziție virtuoasă de distilate pentru divin de diferite vârste. Fiecare butoi este individual și, prin urmare, alcoolurile, chiar și de aceeași vârstă, diferă unele de altele. Măiestria cupajării este o adevărată artă, care nu este accesibilă oricui.

În prezent S.A. „Barza Albă” dispune de un potențial valoros: de resurse umane cu o bogată experiență în producerea divinului, care se transmite din generație în generație; de producere a divinului, îmbunătățind calitatea și diversificând sortimentul; și un portofoliu reprezentativ de divinuri înnobilate cu vârstă de la 3 până la 60 ani. Totalitatea valorilor menționate în ansamblu constituie un tezaur național, care merită a fi păstrat și transmis generațiilor următoare.

Includerea în lista bunurilor proprietate de stat nepasibile privatizării

Cu toate valorile menționate S.A. „Barza Albă” este inclusă în lista bunurilor pasibile privatizării:

1. La data de 28.05.1999 Combinatul de vinuri și coniacuri Bălți a fost inclus la privatizare (Lege nr. 358/15.04.1999 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Monitorul Oficial 55/254, 28.05.1999)
2. La data de 10.06.2008 S.A. „Barza Albă” exclusă de la privatizare (Hotărârea Guvernului nr. 2 și nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.945 din 20 august 2007 Monitorul Oficial 102/668, 10.06.2008)
3. La data de 27.07.2012 S.A. „Barza Albă” a fost inclusă din nou la privatizare (Hotărârea Guvernului nr. 537/20.07.2012 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 945 din 20 august 2007 (Monitorul Oficial 155-159/588, 27.07.2012)

Ar fi o mare eroare a statului de a înstrăina acest patrimoniu, care constituie o valoare națională de divinuri cu o vârstă de peste 60 ani maturare.

Întoarcerea mărcii „Barza Albă”- „Belîi Aist” - „Белый Аист” titularului inițial.

Combinatul de vinuri și coniacuri din Bălți, predecesoarea Societății pe acțiuni „Barza Albă”, este producătorul inițial al divinului „Belîi Aist”. În anul 1978, tehnologia de fabricare a acesteia a fost dezvoltată la Bălți. Pentru a obține o băutură demnă de a deveni „fața” industriei divinului din Moldova, vinificatorii din Bălți au efectuat o mulțime de lucrări de cercetare. Pe baza cercetărilor, a fost determinată compoziția optimă a viitorului divin (coniac) „Belîi Aist”, au fost dezvoltate metode tehnologice și modalități de atingere a unui nivel constant de calitate. Primele loturi pilot de divin „Belîi Aist” au fost produse la Asociația de Producție Bălți în 1978, iar producția industrială a început în 1979. Alegerea întreprinderii, căreia i-a fost încredințată producția de divin moldovenesc de marcă, a fost departe de a fi întâmplătoare.

Astfel, la data de 01.03.1997 Combinatul de vinuri și coniacuri din Bălți, predecesoarea Societății pe Acțiuni „Barza Albă”, a înregistrat în modul stabilit (AGEPI) marca verbală și configurativă „Belîi Aist”.

În urma litigiilor judecătorești, Plenul Curții Supreme de Justiție în componența a 14 judecători, au hotărât legală înregistrarea mărcii „Belii Aist” de către Combinatul de vinuri și coniacuri din Bălți (dosarul nr. 4-2r/a-57/2000 din 23.10.2000).

Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 852/16.08.2001 ”cu privire la modul de folosire a mărcilor - proprietate a statului” (Monitorul Oficial 100-101/886, 18.08.2001) și Hotărârea Guvernului nr. 1080/08.10.2001 ”cu privire la aprobarea Listei mărcilor - proprietate a statului (Monitorul Oficial 124-125/1128, 12.10.2001) a fost stabilită lista mărcilor transmise în posesia statului. Astfel, marca „Belii Aist” a trecut în proprietatea statului, valoarea ei fiind la acel moment peste 20 milioane euro. Astfel, S.A. „Barza Albă” s-a conformat hotărârilor Guvernului, a cedat dreptul de proprietate intelectuală și în prezent produce divinul nominalizat în baza contractului de licență neexclusivă. Astăzi, din păcate, „Belii Aist” este produs nu numai la Combinatul „Barza Albă” din Bălți, testată în timp, ci și la alte fabrici producătoare de divin din Moldova care nu au o experiență atât de bogată în producerea celebrului divin. În prezent proprietarul mărcii „Belii Aist” a introdus cote pentru producerea divinului, transferând drepturile de producere și îmbuteliere a acestuia către o serie de fabrici din Moldova. Ca și înainte, există atât falsuri absolute, cât și surogate de calitate scăzută, fabricate din materii prime de o calitate îndoielnică, iar consumatorii îl asociază cu Combinatul din Bălți, prejudiciind atât valoarea mărcii, cât și imaginea Societății producătoare, la fel imaginea Republicii Moldova.

Adoptarea legii privind reîntoarcerea mărcii „Belii Aist”- „Barza Albă” pentru S.A. „Barza Albă” marchează în primul rând cine este responsabil față de consumatori pentru produsele oferite. Mai mult, denumirea de marcă este aceeași cu denumirea companiei, ceea ce impune o responsabilitate suplimentară a societății față de consumator și, de asemenea, afectează direct imaginea S.A. „Barza Albă” atât în țara cât și în străinătate. Societatea este pregătită să-și asume toate obligațiile legale pentru păstrarea mărcii, promovarea și utilizarea acesteia.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept obiect armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul a fost elaborat în vederea acordării statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova, bunurilor întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni. Atribuirea statutului de obiect al patrimoniului

cultural-național are drept scop păstrarea acestei unități pentru generațiile prezente și viitoare, reîntoarcerea mărcii „Belii Aist”- „Barza Albă” pentru S.A. „Barza Albă” precum și includerea în lista bunurilor nepasibile de privatizare a Legii Republicii Moldova nr. 121/2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice. Prezenta lege reglementează raporturile ce apar în procesul ocrotirii de către stat, păstrării, valorificării și utilizării bunurilor întreprinderii „Barza Albă” Societate pe acțiuni (în continuare – „Barza Albă” S.A.), valoare națională de unicat în producerea divinului, comunicarea acestor valori materiale și spirituale viitoarelor generații, precum și particularitățile dreptului de proprietate asupra acestei întreprinderi ca obiect al patrimoniului cultural-național.

5. Fundamentarea economico -financiară

Realizarea proiectului dat nu implică cheltuieli financiare publice. Cheltuielile ce țin de acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural - național al Republicii Moldova a bunurilor Întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni vor fi acoperite de Întreprinderea „Barza Albă” Societate pe acțiuni.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul prevede operarea modificărilor:

- la anexa din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice și Hotărârea Guvernului nr. 945 din 20 august 2007 cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului - 975/15.08.2016 Hotărâre privind gestionarea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008, privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

8. Constatările expertizei anticorupție

Se va completa urmare efectuării expertizei de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice în condițiile legii.

10. Constatările altor expertize

Proiectul de lege nu necesită a fi supus altor consultări.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Boris Marcoci